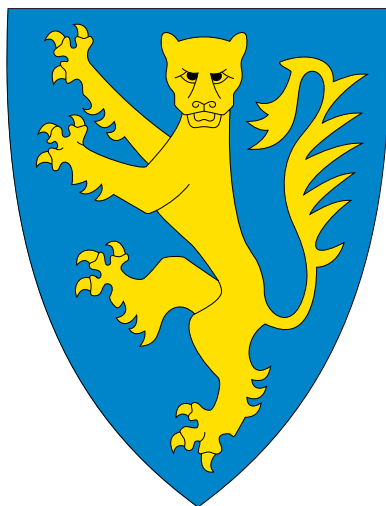

Giske kommune

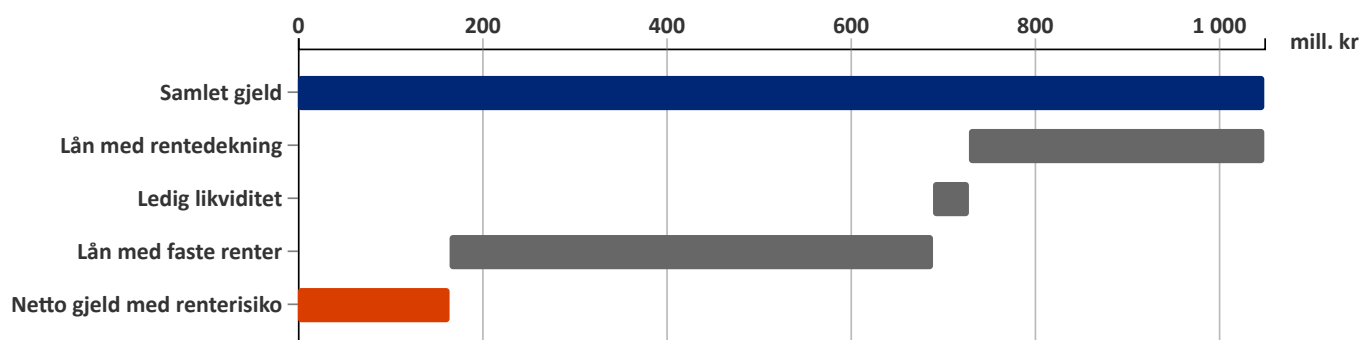
Finansrapport 3. tertial 2020

Utarbeidet i kommuneportalen.no

31.12.2020

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	3
3.1 Likviditetsutvikling	3
3.2 Plassering av ledig likviditet	3
3.3 Renter på ledig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av ledig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktige aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Lengde på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	13
9.3 Om finansrapporten	14
9.4 Ordliste	14
9.5 Disclaimer	17

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	1 050	1 068	-18
- Lån med rentedekning	321	317	4
- Ledig likviditet	39	71	-32
- Lån med fast rente	525	525	0
= Netto gjeld med renterisiko	165	155	9

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	1,6	1,6	0,1
Lengde på faste renter	3 år, 3 mnd	4 år, 3 mnd	-1 år
Løpetid på lån	5 år, 5 mnd	2 år, 3 mnd	3 år, 2 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	501	488	13
Langsiktige aktiva	128	125	4

1.3 Oppsummering

Samla gjeld per 31.12.20 er kr 1 050 000 mot kr 1 068 000 per 31.12.2019. Av dette er 321 rentesikra gjennom gjeld knytt til startlån, sjølvkostområde og lån til investeringar som gir rentekompensasjon (sjå punkt 5.4). Videre har kommunen 39 mill. kr i ledig likviditet og 525 mill. kr i lån med fastrente (rentebytteavtaler). Av den totale gjelda er det 165 mill. kr som har renterisiko, noko som betyr at ei renteendring vil gje direkte utslag for kommunekassa.

Vekta lengd på faste renter er redusert frå 4,3 år til 3,3 år, og løpetid på lån er 5,5 år. Dette syner at Giske kommune har kort finansiering på langsiktige investeringar og må ha ei aktiv låneforvaltning.

Auken i langsiktige aktiva skriv seg frå verdiauken av porteføljen som er til forvaltning og utgjer ein gevinst for kommunen.

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2020	31.12.2019
Største lån i prosent av samlet gjeld				19,5 %	19,2 %
Andel lån med "Faste renter" av "Samlet gjeld"	✓	33 %	66 %	50,0 %	49,2 %
Andel "Netto gjeld med renterisiko" av "Samlet gjeld"				15,7 %	14,5 %
Faste renter av "Gjeld som belaster kommunekassen"				73,1 %	73,0 %
Rentebinding, faste renter	✓	1,0	10,0	3 år, 3 mnd	4 år, 3 mnd
Gjeld som må refinansieres innen 1 år	✓		50 %	47,7 %	45,7 %
Renter og avdrag som andel av frie inntekter				12,3 %	0,0 %

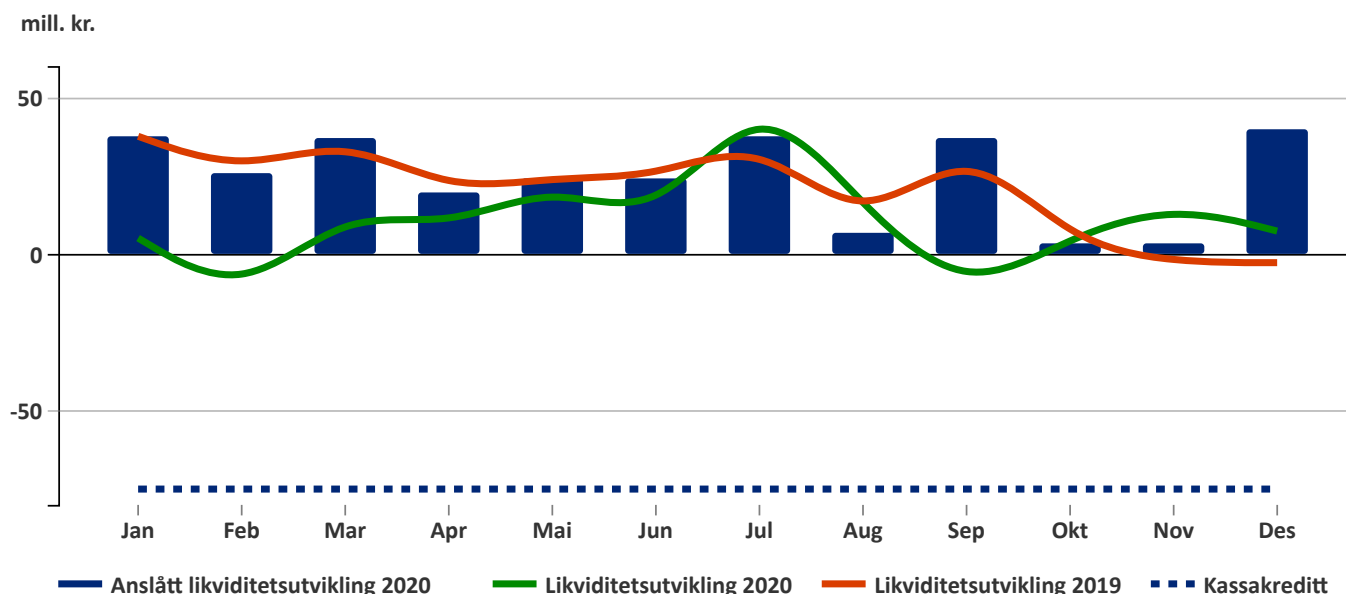
2.4 Kommentar

Gjelds- og finansforvaltninga er i tråd med finansreglementet.

Nedgangen i andel lån med "faste renter" av "samla gjeld" kjem av at samla gjeld har gått ned.

3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

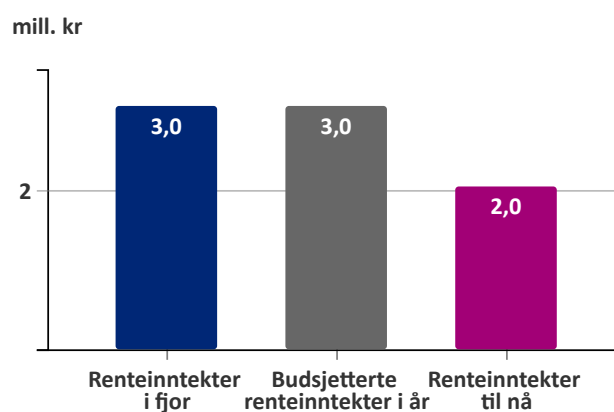
3.1 Likviditetsutvikling

3.2 Plassering av ledig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Hovedbank	7,3	19,4	-12,1
Andre banker	0	0	0
Rentepapirer	31,7	51,2	-19,5
Aksjer	0	0	0
Sum	39,0	70,6	-31,6

3.3 Renter på ledig likviditet

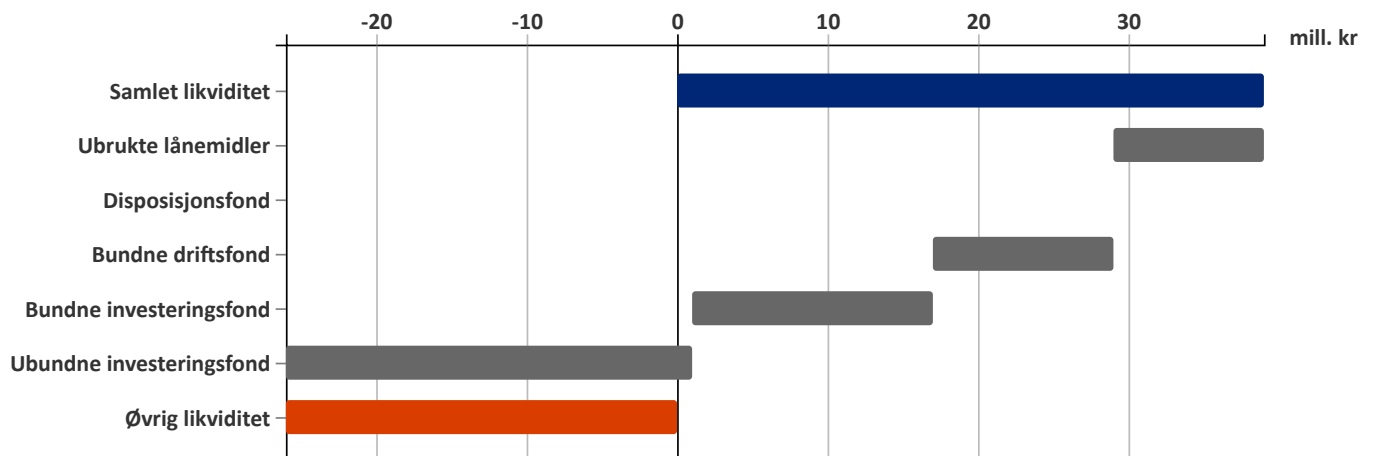
3.4 Kommentar

"Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål" er midler som skal vere tilgjengeleg for å dekke kommuna sine betalingsforpliktelser etter kvart som dei forfell innanfor ein kort og mellomlang tidshorisont. Desse midlane skal forvaltes med lav finansiell risiko og høg likviditet.

Finansregelverket punkt 6: Kommunen sine midlar til drift bør gjennomsnittleg dekkje 1/12 av budsjetterte lønsutgifter. I 2020 er budsjetterte lønsutgifter kr 305 289 000, og kommunen bør i gjennomsnitt ha 25,4 mill. kr tilgjengeleg til drift. Ein stor andel av dette, 31,5 mill. kr er plassert i pengemarkedsfond.

Kommuna har ein kassekreditt på 75 mill. kr, denne tek av for dei største svingningane. Kassakreditten gjer også at ein har redusert refinansieringsrisikoen ved låneforfall.

3.5 Sammensetning av ledig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Ledig likviditet	39	71	-32
- Ubrukte lånemidler	10	31	-21
- Disposisjonsfond	0	3	-3
- Bundne driftsfond	12	16	-4
- Bundne investeringsfond	16	16	0
- Ubundne investeringsfond	27	2	25
= Øvrig likviditet	-26	3	-29

3.6 Kommentar

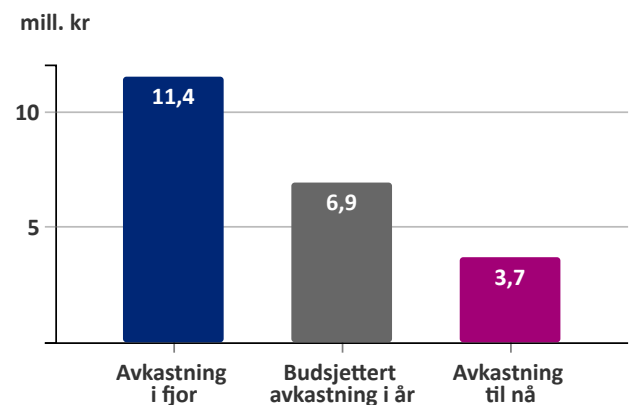
Denne figuren syner korles den ledige likviditeten kjem fram. Ein ser av figuren at likviditeten som heilehet er -26 mill. kr. Per 31.12 var 50,8 mill. kr plassert i pengemarkedsfond, for å styrkje likviditeten vart det tatt ut 20 mill kr av dette i mars. Oversikta viser at det vil vere behov for å ta ut meir av pengemarkedsfondet og plassere i hovudbank til drift i løpet av 2021.

4 Langsiktige aktiva

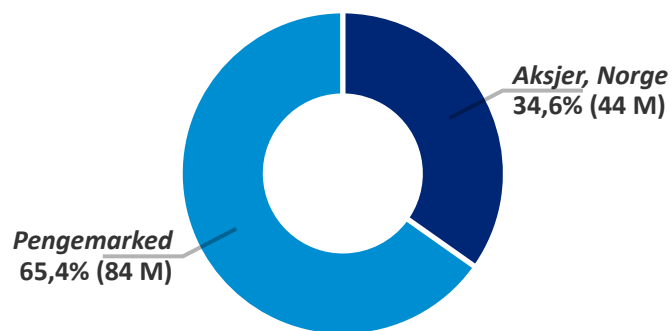
4.1 Markedsverdi

	31.12.20	31.12.19	Endring
Bank	0	0	0
Pengemarkedet	84	89	-5
Obligasjonsmarked	0	0	0
Aksjer	44	36	8
Sum	128	125	4

4.2 Avkastning

4.3 Sammensetning

4.4 Kommentar

Forvaltning av kommunen sine langsiktige aktiva kjem fram av punkt 8 i finansreglementet, og skal sikre ei langsiktig avkastning som kan bidra med midlar til å gi inbyggjarane i Giske eit godt tenestetilbod. I 2020 fekk Giske kommune ei avkastning på 3,7 mill. kr, 3,2 mill. kr under budsjettert avkastning.

Finansreglementet set slik ramme for vekting mellom rente og aksjemarknad:

Investeringar	Maksimalt	Normalt	Avkastningsreferanser
Rentemarknad	100 %	70 %	ST1X
Aksjemarknad	50 %	30 %	OSEBX

Ein ser av samansetninga at forvaltninga ligg innafor reglane i finansreglementet.

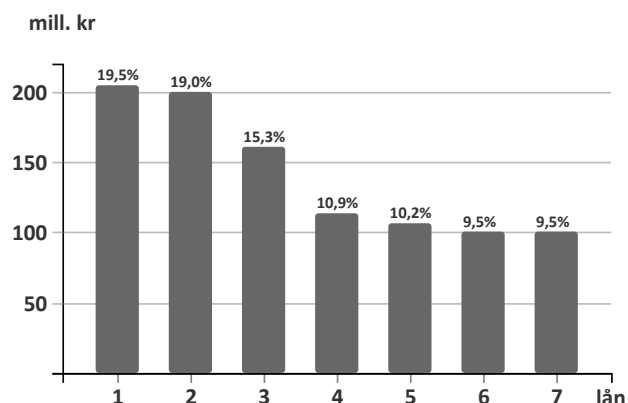
Langsiktige finansielle aktiva vert eksternt forvalta av Sparebanken Møre og Odin forvaltning.

5 Gjeld

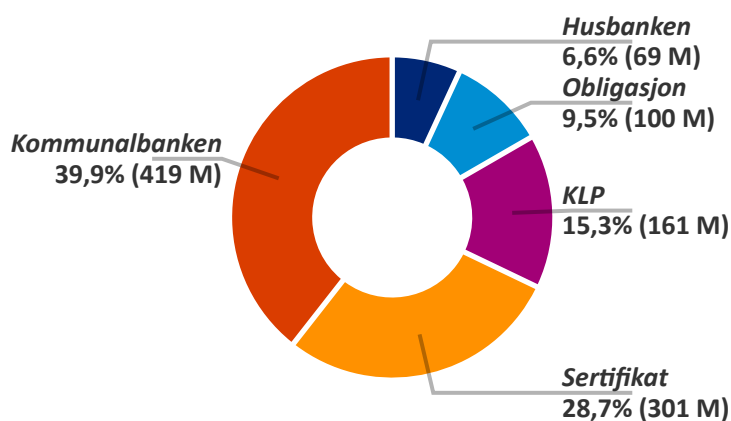
5.1 Samlet gjeld

	31.12.20	31.12.19	Endring
Kommunalbanken	419	419	0
Husbanken	69	61	8
KLP	161	0	161
Obligasjoner	100	300	-200
Sertifikater	301	288	13
Andre	0	0	0
Sum	1 050	1 068	-18

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

5.4 Kommentar

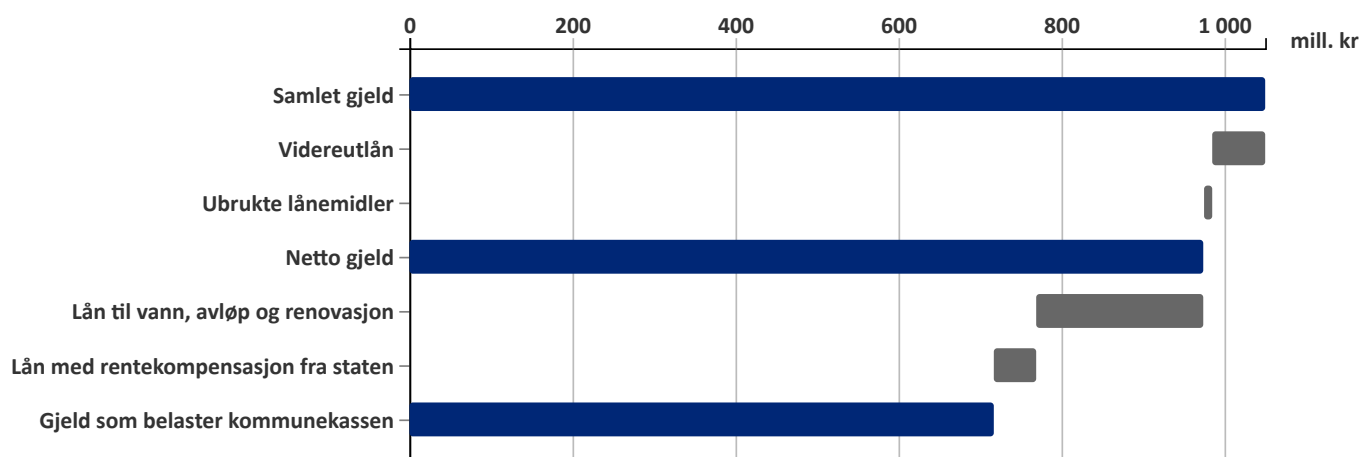
Sertifikatlån er et kortsiktig lån med forfall innan 12 månader. Lån med sertifikatvilkår er begrensa til lengda på sertifikatet.

Finansreglementet punkt 7.6. Storleik på enkeltlån – spreining av låneopptak. Forvaltninga vert lagt opp til fylgjande:

- Låneporteføljen skal bestå av så få lån som mogleg, men likevel slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall blir avgrensa.
- Under elles like tilhøve vil det vere ein fordel om kommunen fordeler låneopptaka på fleire långjevarar.

Ved låneopptak vert det henta inn konkurrerande tilbod frå fleire långivarar, og det kjem fram av oversikta ovom at største enkeltlån utgjer 19,5 % av samla gjeld.

5.5 Sammensetning av gjeld

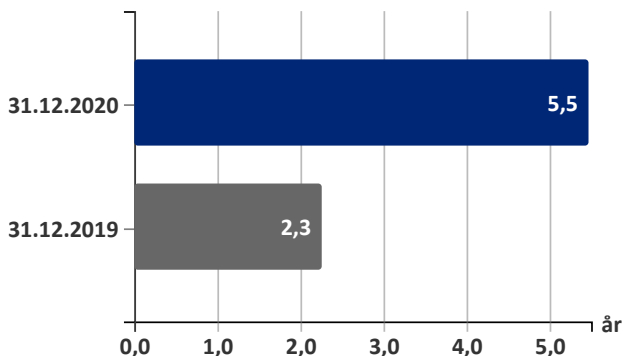
	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	1 050	1 068	-18
- Videreutlån	65	61	4
- Ubrukte lånemidler	10	31	-21
= Netto gjeld	974	975	-1
- Lån til vann, avløp og renovasjon	205	200	5
- Lån med rentekompensasjon fra staten	52	56	-5
= Gjeld som belaster kommunekassen	718	720	-1

5.6 Kommentar

Figuren syner at kommunen si gjeld er sammensatt, og av kommunen si totale gjeld er 65 mill. kr til vidare utlån som er tatt opp i Husbanken. Ein står da att med gjeld på kr 974 000 000. Av dette gjeld ca 220 mill kr lån til VAR-sektoren som er sjølvfinansierende og vert dekt gjennom sjølvkostrekneskapet, 52 mill. kr gir rentekompensasjon frå staten, og når ein ser bort frå ubrukte lånemidlar står ein att med 718 mill. kr som vert belasta kommunen.

6 Nedbetaling av gjeld

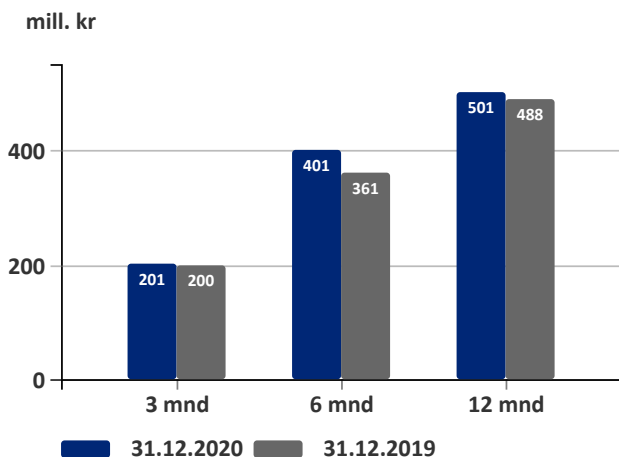
6.1 Løpetid på lån

Kommentar

Giske kommune har ei vektet løpetid (tid til forfall) på 5,5 år på gjelda. Utviklinga syner ein nedgang i løpetid, noko som gir auka refinansieringsrisiko.

6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

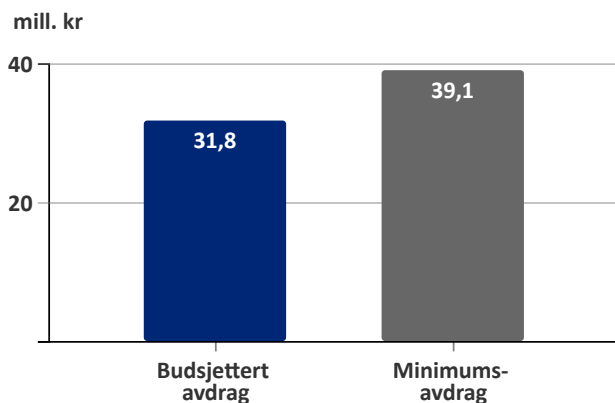

Kommentar

Kommunen har 561 mill. kr som skal refinansierast innan 1 år. Refinansieringsrisikoen er høg, men vert redusert av spreidninga av dei enkelte låna som skal refinansierast. Låna har slik forfall:

- 107 mill. kr i januar 2021
- 100 mill. kr i mars 2021
- 200 mill. kr i mai 2021
- 100 mill. kr i september 2021

6.3 Avdrag på lån

Kommentar

Minimumsavdrag for Giske kommune er utrekna med utgangspunkt i forenkla modell og budsjettert med 31,8 mill.kr. Ny kommunelov har nye reglar for utrekning av minimumsavdrag og dette vert først endeleg utrekna ved årsoppgjøret.

i mars vart det er gjort ei foreløpig utrekning på 35,4 mill.kr. Ved årsoppgjøret er endeleg utrekning 39,1 mill.kr.

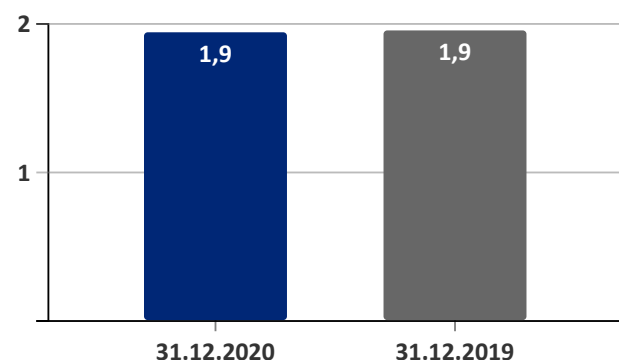
7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av "Gjeld som belaster kommunekassen" (1 pst.)	1,9	1,9	0,0
Faste renter av "Lån som belaster kommunekassen"	73,1 %	73,0 %	0,1 p.
Lengde på faste renter (år)	3,3	4,3	-1,0
Anslag på årlig rentekostnad	25,1	29,5	-4,4
Budsjettetert årlig rentekostnad	29,5	27,0	2,4
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	501	488	13
Løpetid på lån (år)	5,5	2,3	3,2
Gjeld			
Netto gjeld (mill. kroner)	974	975	-1
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	115	115	-1

7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

mill. kr

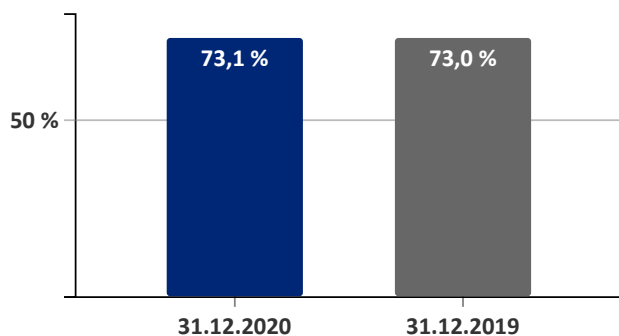

Kommentar

Stresstesten viser kor mykje rentekostnadane aukar dersom renta går opp med 1% . Ein slik renteauke vil medføre 1,9 mill kr i auka renteutgifter for kommunen i år. Dette er rekna av "lån som belaster kommunekassen".

Bergen Capital Market har rekna ut frå totalportefølja og då utgjør estimert meirkostnad 6,8 mill. kr.

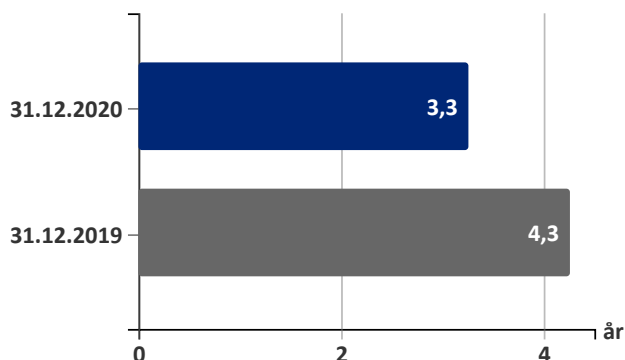
7.3 Andel faste renter

Kommentar

NB! andel faste renter er rekna ut frå "lån som belaster kommunekassen", og inkluderer rentebindingsavtale med framtidig oppstart. Ser ein vekk frå desse har Giske kommune rentesikring på 525 mill. kr. og andel faste renter vert 50 %, sjå punkt 2.3. Andel fastrente er innafor reglane i finansreglementet.

7.4 Lengde på faste renter

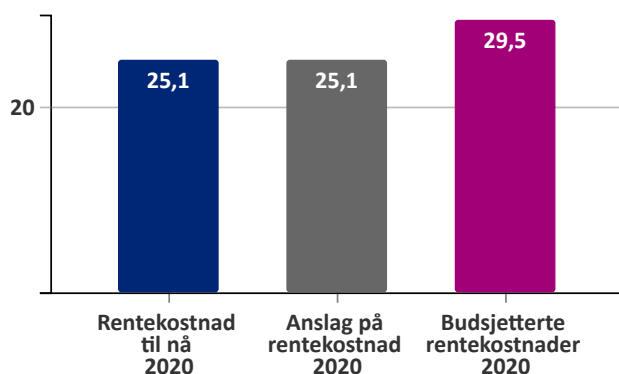

Kommentar

Lengden på faste renter har gått ned frå 4,3 til 3,3 år sidan 31.12.2019. Dette har samanheng med at det ikkje er ingått nye renteutbyteavtalar i år.

7.5 Årlige rentekostnader

mill. kr

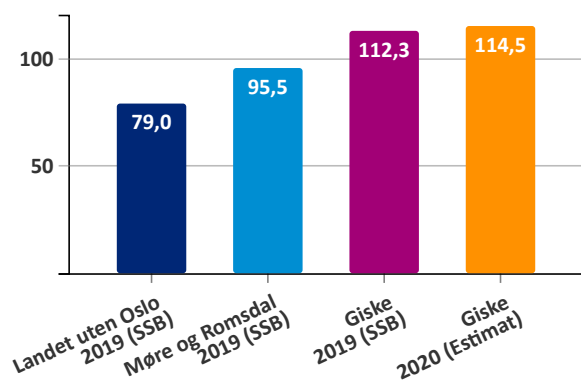

Kommentar

Rentekostnadane vart 4,3 mill.kr mindre enn budsjettert og kjem som følge av det lave rentenivået

7.6 Netto gjeld per innbygger

tusen kr

Kommentar

Giske kommune ligg over både landsgjennomsnittet og snittet for Møre og Romsdal. Per 31.12.2019 var netto gjeld per innbygger i Giske 112,3 og ein ser det er ein auke til 114,5 fram til 31.12.2020. Netto gjeld er i utrekninga netto gjeld frå punkt 5.5.

8 Renter

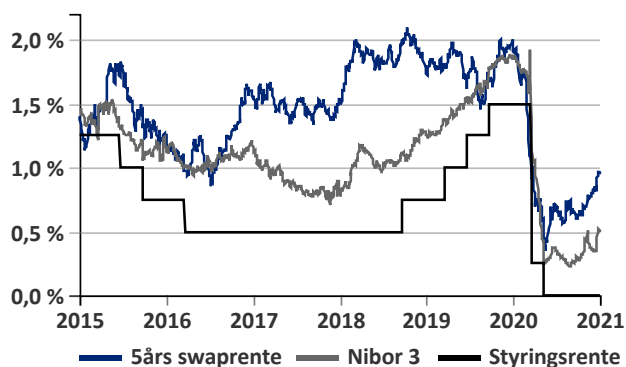
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Flytende lån	0,96 %	2,25 %	-129 p.
Fastrentelån	0,00 %	0,00 %	0 p.
Rentebytteavtaler	2,68 %	2,68 %	0 p.
Gjennomsnittlig rente	0,00 %	2,61 %	-261 p.

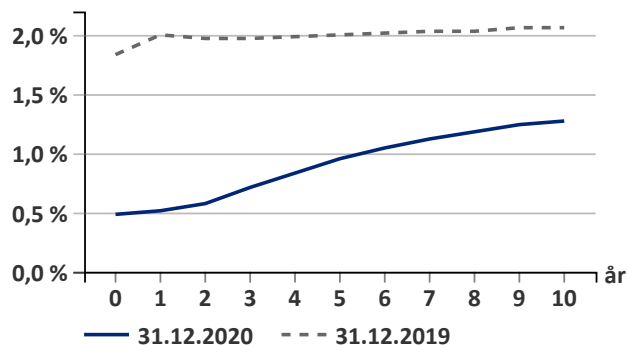
8.2 Markedsrenter

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Norges Banks styringsrente	0,00 %	1,50 %	-150 p.
3 mnd. Nibor	0,49 %	1,84 %	-135 p.
5 års swaprente	0,95 %	2,00 %	-105 p.
10 års swaprente	1,28 %	2,07 %	-79 p.

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

Gamle rentesikringsavtaler med rente opp til 3,55% gjer at ein ligg over benchmark.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Husbanken_Startlån	p.t.	64 669 067	1,500 %	14 d	8 år
2	Kommunalbanken_KBN_20160136	NIBOR 6M	100 000 000	1,400 %	3 mnd, 0 d	2 mnd, 16 d
3	Kommunalbanken_KBN_20180090	NIBOR 3M	205 000 000	0,900 %	1 mnd, 15 d	2 år, 2 mnd
4	Kommunalbanken_KBN - 20160138	NIBOR 6M	113 600 000	1,650 %	3 mnd, 0 d	5 år, 2 mnd
5	Obligasjoner_NORDEA NO0010774557	NIBOR 3M	100 000 000	1,240 %	1 mnd, 15 d	8 mnd, 19 d
6	Sertifikater_DNB NO0010890270	Fast	200 000 000	0,480 %	4 mnd, 11 d	4 mnd, 11 d
7	KLP_KLP8317.57.18845	NIBOR 3M	161 000 000	0,890 %	1 mnd, 15 d	24 år, 5 mnd
8	Sertifikater_SBM1 NO0010893183	Fast	107 000 000	0,353 %	11 d	11 d
9	Husbanken_HUS - 13511658 10	p.t.	383 713	0,000 %	14 d	6 år
10	Husbanken_HUS - 13517911-11	p.t.	756 175	0,000 %	14 d	3 år
11	Husbanken_HUS - 14632370-10	p.t.	1 588 990	0,000 %	14 d	19 år, 10 mnd
12	Husbanken_HUS - 14632371-10	p.t.	1 840 960	0,000 %	14 d	19 år, 10 mnd
13	Sertifikater_Avdrag 2020 red. SBM1 NO0010893183	p.t.	-6 310 702	0,000 %	14 d	2 mnd, 19 d
			1 049 528 203	0,962 %	2 mnd, 5 d	5 år, 5 mnd

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
1	DNB 17/24	50 000 000	2,04 %	15.03.2017	3 år, 2 mnd
2	Fokus 11/21 (Danske Bank)	150 000 000	3,55 %	26.09.2011	8 mnd, 18 d
3	Nordea 13/23	100 000 000	3,39 %	15.03.2013	2 år, 2 mnd
4	Nordea 15/25	50 000 000	1,97 %	16.09.2015	4 år, 8 mnd
5	Nordea 18/26	100 000 000	1,87 %	21.03.2018	5 år, 2 mnd
6	Nordea 18/27	75 000 000	1,96 %	18.06.2018	6 år, 2 mnd
7	Nordea 21/27	125 000 000	2,35 %	18.03.2021	6 år
8	Nordea 21/28	150 000 000	2,55 %	15.09.2021	6 år, 6 mnd
		800 000 000	2,60 %	3 år, 3 mnd	

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 7 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimater består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjenstående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på ledig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
Gjennomsnittrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenstepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektes i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringsens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksternfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.

Begrep	Definisjon
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrullet videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettett avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrullet videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrullet «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av «Gjeld som belaster kommunekassen»	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.

Begrep	Definisjon
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrukket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Kommuneportalen.no er eid av SpareBank 1 SMN og Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 SMN gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig.

Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. SpareBank 1 SMN fraskriver seg ethvert ansvar for ev. handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i finansrapporten.